

I Z V J E Š T A J
o radu Agencije za osiguranje Republike Srpske
za period od 01.01. do 30.06.2013. godine

Broj: UO – 18/13
Datum: 23.avgust 2013. godine

Banja Luka, avgust 2013. godine

S A D R Ž A J

UVODNA RIJEČ.....	3
1. AGENCIJA ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE	4
1.1. Misija, vizija i ciljevi	4
1.2. Nadležnosti Agencije	5
1.3. Organi upravljanja i organizaciona struktura	6
1.3.1. Organi upravljanja	6
1.3.2. Organizaciona struktura	7
1.4. Zakonodavni okvir	8
2. AKTIVNOSTI AGENCIJE U IZVJEŠTAJNOM PERIODU.....	9
2.1. Regulatorne aktivnosti	9
2.2. Nadzorne aktivnosti i licenciranje	9
2.2.1. Izdavanje dozvola za rad i izdavanje drugih odobrenja.....	9
2.2.2. Nadzorne aktivnosti	12
2.2.3. Aktivnosti u vezi sa zaštitom potrošača u osiguranju	16
2.2.4. Aktivnosti stručnih službi na zaštiti potrošača u osiguranju	16
2.2.5. Ombudsman u osiguranju	17
3. UNAPREĐENJE RADA I SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA.....	19
3.1. Unapređenje supervizorskih praksi.....	19
3.2. Unapređenje tržišta obaveznog osiguranja od autoodgovornosti	19
3.3. Informacioni sistem Agencije	20
3.4. Saradnja sa drugim institucijama	20
3.4.1. Saradnja sa domaćim institucijama.....	21
3.4.2. Saradnja sa inostranim institucijama	21
3.5. Edukacija i povećavanje javne svijesti o značaju osiguranja.....	23

UVODNA RIJEČ

Ovaj izvještaj daje pregled regulatornih, nadzornih i aktivnosti u vezi sa zaštitom potrošača, koje je Agencija za osiguranje Republike Srpske provodila u prvom polugodištu 2013. godine, u skladu sa svojim zakonskim nadležnostima i strateškim ciljevima.

Agencija je osnovana zakonom, kao samostalni i nezavisni regulatorno-nadzorni organ, koji djeluje u cilju zaštite prava i interesa osiguranika i drugih lica korisnika osiguranja, kao i opšteg unapređenja sektora osiguranja. Agencija za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini Republike Srpske.

U izvještajnom periodu regulatorne aktivnosti odnosile su se na usvajanje podzakonskih akata u segmentu koji se odnosi na vođenje zakonom propisanih registara društava za osiguranje i posrednika u osiguranju, te funkcionisanje i unapređenje zaštite potrošača. U pripremi su i izmjene i dopune podzakonskih propisa, kojima se reguliše pokriće tehničkih rezervi i obračun adekvatnosti kapitala, a na osnovu inicijativa koje su dostavljene od strane društva za osiguranje.

U saradnji sa Ministarstvom finansija započet je proces izrade novog zakonodavnog okvira kojim se uređuje oblast obaveznih osiguranja u saobraćaju, sa ciljem što većeg stepena usklađivanja sa direktivama EU i bolje zaštite trećih oštećenih lica. Istovremeno Agencija je dobila tehničku pomoći u okviru FIRST Initiative (projekat Svjetske banke), za provođenje procesa liberalizacije cijena osiguranja od autodogovornosti.

Kontinuirani nadzor je obavljan na osnovu izvještaja koji društva za osiguranje periodično dostavljaju Agenciji. Pored toga, završeno je 6 redovnih kontrola započetih u 2012. godini i izvršene su dvije nove redovne kontrole u društavima za osiguranje i kod drugih učesnika na tržištu. Ove kontrole rezultirale su većim brojem različitih nadzornih mjera, koje treba da obezbijede usklađivanje poslovanja društava za osiguranje sa zakonskim i drugim propisima. Nadzor se provodi prema standardizovanim supervizorskim metodologijama, koje se redovno revidiraju i usklađuju sa stečenim iskustvima u praksi i međunarodnim standardima supervizije osiguranja.

Agencija posebnu pažnju posvećuje kontinuiranoj edukaciji, kao i sticanju profesionalnih zvanja zaposlenih.

Značajan segment djelovanja Agencije predstavlja zaštita potrošača na tržištu osiguranja. U cilju edukacije potrošača, Agencija je izdala informator pod naslovom Šta treba znati o osiguranju, koji je besplatno distribuiran širom RS.

Ostvarena je saradnja sa brojnim i različitim institucijama u RS, BiH i inostranstvu, a posebno u okviru Komiteta za koordinaciju finansijskog sektora Republike Srpske.

Direktor

Božana Šljivar

1. AGENCIJA ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE

Agenција за осигуране Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) основана је 2006. године, Законом о друштвима за осигуране („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06 и 74/10).

Агенција је самостална непрофитна институција Републике Српске, која за свој рад одговара Народној Скупштини Републике Српске. Сједиште Агенције је у Банjoј Лuci.

1.1. Misija, vizija i ciljevi

Misija Агенције је провођење ефикасне регулације и надзора у области:

- осигурана (друштва за осигуране, посредници у осигуранју) и
- доброволног пензијског осигурана (фондови и друштва за управљање),

с циљем заштите и обезбеђења повјеренja осигураника, трећих лица, корисника осигурана и чланова доброволнih пензијских фондова, уз стварање услова за стабилно и transparentno функционисање тржиšta осигурана u RS.

Vizija је континуирани развој Агенције, као не зависног и модерног регулатора и надзорног тјела, у складу са најбољом праксом и меđunarodnim standardima u оvoj области.

Агенција усклађује правила пословања и рада учесника на тржиštu осигурана, као и правила и principle nadzora sa međunarodno prihvaćenim standardima nadzora u osiguranju.

Агенција надзира и предузима мјере потребне да се обезбједи законитост рада и пословања учесника на тржиštu осигурана, над којима има законска ovlašćenja за надзор.

U сарадњи са учесnicima na тржиštu осигурана u Republici Srpskoj, Агенција утиче на подизање свјестi o потреби stальнog unapređivanja пословања, radi povećavanja nivoa usklađenosti sa standardima i propisima u osiguranju.

Djelovanjem Агенције на овим основама стварају се prepostavke da se u Republici Srpskoj izgradi стабилно, uređeno i ефикасно тржиšte осигурана, укључујуći и kapitalizovano пензијско осигурана, које корисnicima обезбеђује usluge осигурана, na kvalitetan, pouzdan i transparentan način.

Strateški ciljevi Агенције су:

- изградња kompetentnosti u надзору, отвореност ka konstruktivnoj interakciji sa svim zainteresovanim stranama,
- stimulisanje konkurentskog okruženja i помоћ u развоју samoregulacije svih ovlašćenih учесника,
- regulacija i надзор засновани на riziku - постепено unapređivanje прistupa надзору помјерanjem fokusa sa kontrole законитости пословања, на надзор koji se базира на procjeni rizika u пословању nadziranih лица, i na управљању tim rizicima,
- одрžавање aktivne pozicije u BiH, односи координације, примјена EU i drugih međunarodnih standarda,
- povećanje повјеренja javnosti u usluge i proizvode тржиšta осигурана i доброволног kapitalizovanog пензијског осигурана,
- izgrađivanje efektivne politike u области развоја i upotrebe ljudskih resursa,
- optimizacija структуре, процеса, procedura i развоја u вези sa upotrebom информационih tehnologija.

1.2. Nadležnosti Agencije

U skladu s pravnim okvirom, nadležnosti Agencije mogu se grupisati na regulatorne, nadzorne i zaštita i edukacija potrošača u osiguranju.

Agencija u okviru svojih regulatornih nadležnosti:

- donosi podzakonske propise (pravilnike, uputstva, naredbe i odluke),
- analizira postojeću podzakonsku regulativu, sa aspekta promjena zakonskog okvira i tržišnih okolnosti,
- pokreće inicijative i učestvuje u pripremi zakona i drugih propisa iz oblasti osiguranja i učestvuje u pripremanju drugih zakona i propisa koji su od interesa za učesnike na tržištu osiguranja,
- učestvuje u izradi transpozicionih i korelacionih tabela u odnosu na direktive EU u oblasti osiguranja, u saradnji sa drugim nadležnim organima i
- vrši samoprocjenu usklađenosti domaće regulative sa ICP principima koje je izdalo Međunarodno udruženje supervizora u osiguranju (IAIS).

▪ Nadzorne nadležnosti Agencije su:

- nadzor ispunjenosti uslova za osnivanje društava za osiguranje i društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova,
- nadzor ispunjenosti uslova za ovlašćenje i upis u registar posrednika u osiguranju i ovlašćenih aktuara,
- nadzor ispunjenosti uslova neophodnih za izdavanje raznih odoborenja učesnicima na tržištu osiguranja,
- kontinuirani nadzor (pravni, finansijsko-računovodstveni i aktuarski) učesnika na tržištu osiguranja na osnovu analize izvještaja i druge dokumentacije koju učesnici na tržištu osiguranja dostavljaju Agenciji,
- redovne i vanredne kontrole učesnika na tržištu osiguranja,
- nadzor nad poslovanjem Zaštitnog fonda Republike Srpske,
- vođenje propisanih registara društava za osiguranje, posrednika u osiguranju, ovlašćenih aktuara i dobrovoljnih penzijskih fondova,
- razmjena informacija iz oblasti nadzora sa drugim regulatorima finansijskog tržišta u Republici Srpskoj i Federaciji BiH,
- saradnja i razmjena informacija sa institucijama supervizije osiguranja iz zemalja EU, putem koledža supervizora, a u cilju provođenja nadzornih aktivnosti društava za osiguranje koji posluju u okviru grupacija osiguravača i
- razvoj Informacionog sistema Agencije s ciljem efikasnijeg sprovodenja osnovnih funkcija.

Nadležnosti Agencije vezane za zaštitu i edukaciju potrošača u osiguranju su:

- kontinuirani nadzor nad primjenom pravila poslovanja i akata poslovne politike društava za osiguranje,
- kontinuirani nadzor nad postojanjem i primjenom internih procedura u društвima za osiguranje za prodaju osiguranja (zaključivanje ugovora) i za rješavanje odштетnih zahtjeva i zahtjeva za isplatu osiguranih sumi i sumi osiguranja,
- podsticaj jačanju povjerenja javnosti u usluge osiguranja (putem Ombudsmana, edukacijom, preventivnim djelovanjem i drugim potrebnim mjerama),

- podizanje javne svijesti o koristima i potrebama za osiguranjem, kao i rizicima pokrivenim osiguranjem,
- edukacija različitih kategorija potrošača na tržištu osiguranja,
- informisanje drugih organa i javnosti o radu Agencije i stanju na tržištu osiguranja i
- saradnja sa drugim nadzornim organima finansijskog sektora, radi očuvanja njegove efikasnosti, stabilnosti i obezbjeđenja zaštite prava svih korisnika finansijskih usluga, u skladu sa Zakonom o komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske.

Agencija u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima ima nadležnost da reguliše i nadzire oblast dobrovoljnog penzijskog osiguranja. U izveštajnom periodu nije bilo aktivnosti iz ove oblasti, jer u Republici Srpskoj još uvijek nije osnovan nijedan dobrovoljni penzijski fond.

1.3. Organi upravljanja i organizaciona struktura

1.3.1. Organi upravljanja

U skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje, organi upravljanja Agencije su Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor se sastoji od predsjednika i četiri člana, koje na prijedlog Vlade Republike Srpske imenuje i razrješava Narodna Skupština Republike Srpske. Odlukom Narodne skupštine Republike Srpske broj: 01-500/13 od 27.03.2013.godine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 29/13) imenovan je novi Upravni odbor Agencije. Za predsjednika Upravnog odbora imenovana je Branka Bodroža, diplomirani ekonomista, a za članove Upravnog odbora imenovani: Darko Radić docent doktor pravnih nauka, Nikola Vojvodić doktor ekonomskih nauka, Srđan Šuput diplomirani ekonomista. Član Upravnog odbora je i Boris Dmitrašinović, koji je ranije izabran.

Direktor Agencije vodi poslovanje Agencije, zastupa i predstavlja Agenciju, odgovoran je za zakonit rad i poslovanje, organizuje aktivnosti Agencije i obavlja druge poslove, koji su zakonskim okvirom i Statutom stavljeni u nadležnost direktora.

1.3.2. Organizaciona struktura

Organizaciona struktura Agencije prikazana je u *Ilustarciji br. 1.*

Ilustracija br.1: Organizacione strukture Agencije

U Agenciji je na dan 30.06.2013. godine bilo zaposleno 24 radnika, od čega 21 zaposleni ili oko 90% je sa visokom stručnom spremom iz oblasti ekonomije, prava i elektrotehnike. Od toga 4 zaposlena su aktuari, a dva zaposlena su magistri ekonomskih nauka. Zaposleni u Agenciji posjeduju i druga specijalistička znanja, i to:

- 6 zaposlenih- zvanje ovlašćenog procjenjivača,
- 1 zaposleni – zvanje ovlašćenog revizora,
- 1 zaposleni – zvanje stečajnog upravnika i
- 1 zaposleni – pravosudni ispit.

U izvještajnom periodu zaposlen je i jedan volontер sa visokom stručnom spremom iz oblasti ekonomije.

U skladu sa Planom edukacije i stručnih usavršavanja za 2013. godinu, zaposleni u Agenciji su unapređivali stručna znanja kroz učešće na domaćim i međunarodnim seminarima i simpozijuma na teme iz slijedećih oblasti:

- usklađivanja regulatornog okvira sektora osiguranja sa direktivama Evropske unije,
- Solventnost II
- pravila povjerljivosti kod supervizije grupa i pravila procjene adekvatnosti tehnički rezervi zasnovana na principima Međunarodne asocijacije supervizora u osiguranju (IAIS)¹
- interna revizija,
- zaštita potrošača u ugovorima o osiguranju – obaveza obavještavanja, zakonska regulativa, rješavanje sporova,

¹ ICP (Insurance Core Principle) – osnovni principi osiguranja utvrđeni od strane Međunarodne asocijacije supervizora u osiguranju (IAIS)

- sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma,
- osiguranja odgovornosti drumskeih prevoznika,
- informacijska i komunikacijska tehnologija u osiguranju.

U okviru Agencije redovno se planiraju i organizuju interne edukacije. U izvještajnom periodu održana je edukacija na temu mjesto i uloga Biroa zelene karte, te obavezni organi i funkcije prema direktivama EU iz oblasti obveznog osiguranja u saobraćaju, na koju su pozvani i predstavnici Ministarstva finansija.

1.4. Zakonodavni okvir

Pravni okvir, kojim je uređen pravni status, nadležnosti i djelokrug rada Agencije predstavljaju sljedeći zakoni:

- Zakon o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06 i 74/10),
- Zakon o posredovanju u osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 64/06 i 106/09),
- Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti – Prečišćen tekst („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 102/09),
- Zakon o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/09) i
- Zakon o komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 49/09).

Pored zakonskog okvira, Agencija donosi i podzakonske propise koji obezbjeđuju efikasnu primjenu zakona iz oblasti osiguranja. Podzakonski akti Agencije dostupni su na službenoj internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba).

2. AKTIVNOSTI AGENCIJE U IZVJEŠTAJNOM PERIODU

Osnovni zadaci Agencije prema zakonu se mogu grupisati na:

- donošenje podzakonske regulative, u skladu sa odredbama zakona iz oblasti osiguranja, a koji čine širi pravni okvir za uređenje i nadzor tržišta osiguranja,
- davanje različitih dozvola i odobrenja od značaja za rad društava za osiguranje i drugih ovlašćenih učesnika na tržištu osiguranja,
- nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje i drugih ovlašćenih učesnika na tržištu osiguranja i
- zaštita i edukacija potrošača.

2.1. *Regulatorne aktivnosti*

Regulatorne aktivnosti Agencije, u periodu od 01.01. do 30.06.2013. godine, bile su usmjerene na:

- izradu novog Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju i
- unapređenju podzakonske regulative iz oblasti osiguranja.

Osnovne karakteristike i ciljevi novog Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju opisane su u poglavljiju 3.2. Unapređenje obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

U prethodnom periodu Agencija je primila incijative Udruženja društava za osiguranja Republike Srpske i Centra za unaređenje tržišta osiguranja i finansijskih usluga (COFUS) za izmjenu podzakonskih propisa koji regulišu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi, te adekvatnost kapitala. Napravljena je analiza opravdanosti dostavljenih prijedloga i u drugom polugodištu biće usvojene odgovarajuće izmjene i dopune navedenih propisa.

U prvom polugodištu 2013. godine usvojeni su slijedeći podzakonski propisi:

1. Odluka o plaćanju doprinosa Zaštitnom fondu RS za 2013. godinu,
2. Pravilnik o pravilima osnivanja i poslovanja filijala društava za osiguranje u međuentitetskom poslovanju.

U vrijeme pisanja ovog izvještaja, Upravni odbor Agencije usvojio je:

1. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registara posrednika u osiguranju,
2. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra društava za osiguranje i filijala društava za osiguranje kod Agencije za osiguranje RS,
3. Pravilnik o zaštiti potrošača usluga osiguranja i ombudsmanu u osiguranju.

Podzakonski akti Agencije dostupni su na službenoj internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba).

2.2. *Nadzorne aktivnosti i licenciranje*

2.2.1. Izdavanje dozvola za rad i izdavanje drugih odobrenja

U periodu od 01.01. do 30.06.2013. godini Agencija je, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, razmatrala i rješavala podnesene zahtjeve za izdavanje:

- dozvola za rad i upis u registar (zastupnika) posrednika –fizička lica,
- dozvola za rad i upis u registar brokera u osiguranju –fizička i pravna lica,
- odobrenja za sklapanje ugovora o reosiguranju sa društima za reosiguranje sa sjedištem izvan BiH,
- ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova,
- odobrenja na izbor nezavisnog revizora društava za osiguranje,
- saglasnosti u vezi ulaganja sredstava društava za osiguranje,
- saglasnosti za novu emisiju akcija i sticanje kvalifikovanih udjela,
- saglasnosti za lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje,
- saglasnosti za upis promjena u Registar kod Agencije,
- potvrda za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki i za druge svrhe, te izvoda i uvjerenja iz registara kod Agencije,
- mišljenja (tumačenja),
- saglasnosti za izmjene i dopune akata društava za osiguranja, društava za zastupanje i brokerskih društava.

U tabelarnim pregledima *Tabela 2.1* i *Tabela 2.2* prikazano je izvršenje prethodno navedenih aktivnosti.

Tabela br. 2.1 – Pregled izdatih dozvola, brisanja i registra i ukupnog broja učesnika na tržištu osiguranja na dan 30.06.2013. godine

R. B.	Vrsta	Broj	Subjekt/Napomena	Stanje na dan 30.06.2012.
1.	Izдавanje dozvola i upis u Registar posrednika u osiguranju	11 zastupnika upisano u Registar zastupnika - fizička lica	Podaci o posrednicima i fizičkim licima dostupni na web sajt Agencije	152 zastupnika - fizička lica, od toga
		4 zastupnika brisana iz Registra zastupnika – fizička lica		21 preduzetnička radnja
		1 preduzetnička radnja upisana u Registar zastupnika		
		6 preduzetničkih radnji brisano iz Registar zastupnika		
				7 društava za zastupanje iz RS, uključujući i Pošte RS
				4 društva za zastupanje - filijale iz FBiH
		54 fizička lica - brokera u osiguranju upisana u Registar brokera	Podaci o brokerima fizičkim licima dostupni na web sajt Agencije	59 brokera - fizička lica
2.	Izдавanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova i upis u registar ovlašćenih aktuara	2 brokerska društava iz RS upisana u Registar brokera	„Prvi broker“ d.o.o. Banja Luka Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Banja Luka	2 brokerska društva iz RS 2 filijale brokerskih društava iz FBiH
		2 ovlašćenje za obavljanje aktuarskih poslova	Lista ovlašćenih aktuara dostupna na web sajtu Agencije	23 aktuara

Izvor: Baza podataka Agencije

Tabela br. 2.2 – Dozvole, saglasnosti i odobrenja od 01.01. do 30.06.2013. godine

R. B.	Opis	Broj
1.	Saglasnost na ugovor o reosiguranju sa stranim društvom	5 saglasnosti
2.	Odobrenje za izbor nezavisnog revizora	5 odobrenja
3.	Saglasnost za emisiju akcija: - povećanje osnovnog kapitala	3 društva za osiguranje (ukupna vrijednost emisija 4.064.300 KM)
4.	Zahtjevi u skladu sa Pravilnikom o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda	3 zahtjeva (2 pozitivno riješena, 1 odbijen)
6.	Saglasnosti za lica na značajnom položaju	10 saglasnosti
7.	Potvrde za potrebe učešća društava za osiguranje na tenderima i za druge svrhe, izvodi i uvjerenja iz registara kod Agencije	20 potvrda i izvoda
8.	Upis promjena u Registar kod Agencije	17 upisa
9.	Mišljenja (tumačenja)	9 mišljenja
10.	Izdavanje saglasnosti na izmjene i dopune akata društava za osiguranje	1 saglasnost

Izvor: Baza podataka Agencije

2.2.2. Nadzorne aktivnosti

Nadzorne aktivnosti Agencije u periodu od 01.01. do 30.06. 2013. godini zasnivale su se na: kontinuiranom nadzoru, redovnim i vanrednim kontrolama poslovanja društava za osiguranje i posrednika u osiguranju. Na osnovu ovih aktivnosti Agencija je preduzimala različite nadzorne mjere u skladu sa propisima.

2.2.2.1. Kontinuirani nadzor

Aktivnosti kontinuiranog nadzora obavljane su kroz analizu dostavljenih izvještaja, koje su učesnici na tržištu osiguranja u različitim vremenskim intervalima propisanim zakonom, izvještavali Agenciju.

Izvještaji obuhvataju statističke i druge podatke iz različitih oblasti funkcionisanja društava za osiguranje i drugih ovlašćenih učesnika (Zaštitni fond, posrednici u osiguranju). U okviru ovoga oblika nadzora pripremaju se informacije i izvještaji (zbirni i pojedinačni), čiji se pregled daje u narednoj tabeli:

Tabela broj2. 4: Informacije sačinjene na osnovu kontinuiranog nadzora u periodu od 01.01. do 30.06.2013. godine

R. B.	Opis	Nadzirani subjekt
1.	Informacija o analizi finansijskih i drugih izvještaja sa 31.12.2012. godine	sva društava za osiguranje
2.	Informacija o objavljivanju revizorskih i finansijskih izvještaja za 2012. godinu	sva društava za osiguranje
3.	Informacija – ulaganje sredstava za pokriće tehničkih rezervi društava za osiguranje na dan 31.12.2012. i 31.03. 2013.godine	sva društava za osiguranje
4.	Informacija – ostvareni troškovi sprovođenja osiguranja i dozvoljeni režijski dodatak na dan 31.12.2012. i 31.03.2013. godine	sva društava za osiguranje
5.	Informacija – kontrola margine solventnosti društava za osiguranje (obrasci K i MS) na dan 31.12.2012. i 31.03.2013. godine	sva društava za osiguranje
6.	Informacija o mišljenju ovlašćenog aktuara na finansijske i godišnje izvještaje za 2012. godinu	sva društava za osiguranje
7.	Informacija o stanju ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda te iznosa raspoloživog kapitala	6 društva za osiguranje
8.	Informacija – mišljenje na izbor nezavisnog revizora	4 društva za osiguranje
9.	Informacija – mišljenje na emisiju akcija	3 društva za osiguranje
10.	Informacija u vezi transakcija sa povezanim licem	1 društvo za osiguranje

Izvor: Baza podataka Agencije

2.2.2.2. Redovne i vanredne kontrole

Redovne i vanredne kontrole obavljane su off-site (u prostorijama Agencije na osnovu dostavljenih dokumenata) i on-site (u društvima za osiguranje i kod posrednika u osiguranju).

U skladu sa Planom redovnih kontrola za 2013. godinu Agencija je obavila dvije redovne sveobuhvatne on-site kontrole, i to kod:

- Grawe osiguranje a.d. Banja Luka i
- MF osiguranje a.d. Banja Luka,

gdje je u toku izrada zapisnika.

Redovne kontrole, obavljene u periodu od 01.01. do 30.06.2013. godine, bile su usmjerene na provjeru:

- podataka koji su predmet upisa u registrima i rad organa društva za osiguranje,
- internih procedura i internih kontrolnih postupaka,
- procesa vođenja stroge evidencije,
- ažurnosti i obuhvata računovodstvenih i drugih evidencija,
- primjene Pravilnika o likvidnosti i Pravilnika o procjeni bilansnih i vanbilansnih pozicija,
- ulaganja sredstava za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi i minimalnog garantnog fonda,
- obračuna prenosne premije i rezervacija za štete,
- obračuna matematičke rezerve,
- ažurnosti u rješavanju i isplati odštetnih zahtjeva i osiguranih sumi,
- računovodstvenog evidentiranja odštetnih zahtjeva,
- vođenja knjige štetnika (za obavezno osiguranje od autoodgovornosti).
- primjene jedinstvenog premijskog sistema obaveznog osiguranja od autoodgovornosti, te poštivanja tarifa i uslova osiguranja kod zaključivanja ugovora o osiguranju ,
- troškova sprovođenja osiguranja,
- ugovora o posredovanju,
- obračun margine solventnosti i ispunjavanje zahtjeva adekvatnosti kapitala,
- sprovođenje politike saosiguranja i reosiguranja,
- obračun neto i bruto premija za proizvode životnog osiguranja, obračun otkupnih i redukovanih vrijednosti kod životnog osiguranja.

Imajući u vidu da je analizom izvještaja za 2012. godinu identifikovana tendencija blagog pada stope u efikasnosti u rješavanju i isplati odštetnih zahtjeva, u prvom polugodištu 2013. godine Agencija je pokrenula vanredne kontrole u svim društvima za osiguranje i filijalama društava iz FBiH. Predmet kontrole je proces rješavanja (evidentiranje, obrada, utvrđivanje osnova i visine, te isplata) odštetnih i zahtjeva za isplatama osiguranih sumi trećim oštećenim licima i osiguranicima, iz vrsta osiguranja kojima se pojedino društvo bavi, u toku 2012. godine i u periodu od 01.01.2013. do 30.06.2013. godine.

Pored navedenog, u izvještajnom periodu završene su i kontrole i naložene nadzorne mjere kod :

- 4 društava za osiguranje: Osiguranje Aura a.d. Banja Luka, Bobar osiguranja a.d. Bijeljina, Dunav osiguranje a.d. Banja Luka, Jahorina osiguranje a.d. Pale,

- 2 filijale društava iz FBiH: Croatia osiguranje d.d. Ljubuški i D.D. za osiguranje VGT Visoko i

U toku je i kontrola kod jednog društva za zastupanje u osiguranju WVP d.o.o. Banja Luka.

Kod svih završenih postupaka kontrole izrečene s nadzorne mjere, koje su prezentovane u tabeli 2.5.

2.2.2.3. Mjere nadzora

U narednoj tabeli dat je sumarni prikaz mjera nadzora izrečenih u 2013. godini, a na osnovu provedenih kontrola.

Tabela 2.5. – Izrečene mjere nadzora prema vrstama u periodu od 01.01. do 30.06.2013. godine

R. B.	Vrsta mjere	Broj mjera/naloga
1.	Nalog za otklanjanje nezakonitosti/nepravilnosti	
	– donošenje plan za obezbjeđenje nedostajućih sredstva za pokriće tehničkih rezervi, sa definisanjem krajnjeg roka za ispunjavanje propisanih uslova od strane Agencije	
	– dodatno izvještanje Agencije u cilju kontrole adekvatnosti obračuna rezervacija za štete	1 društvo za osiguranje
	– donošenje akcionog plana, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara, u okviru kojeg treba da se utvrdi način i dinamika dovođenja troškova sprovođenja osiguranja na propisani nivo	
	– potpuna primjena MRS-8 i objava korekciju naknadno utvrđenih materijalno značajnih grešaka iz prethodnog perioda, iskazanih u finansijskim izvještajima	
	– nalog za pokriće gubitka	2 društva za osiguranje
	– usklađivanje ulaganja za pokriće tehničkih rezervi i garantnog fonda	1 društvo za osiguranje
	– usklađivanje Statuta sa Zakonom o društvima za osiguranje	2 društva za osiguranje
2.	– zabrana transakcija s povezanim licima	2 društva za osiguranje)
	– zabrana raspolaganja sredstvima društva	1 društvo za osiguranje
	– mjere prema licima na značajnom položaju- nalog za smjenu predsjednika UO	1 (1 društvo za osiguranje)
	– ostali nalozi prema društvima za osiguranje	55 (1 društvo za osiguranje, 1 filijala iz FBiH) `
Druge mjere		
	– izmjene i donošenja novih akata poslovne politike	2 društva za osiguranje)
	– nalog za plaćanje zatezne kamate zbog neplaćanja doprinosa Zaštitnom fondu u propisanim rokovima	1 društvo za osiguranje

R. B.	Vrsta mjere	Broj mjera/naloga
1.	– opomena zbog kašnjenja u plaćanju doprinosa Zaštitnom fondu RS	
	– poštovanje Međunarodnih računovodstvenih i revizorskih standarda i Zakona o računovodstvu	1 društvo za osiguranje
	– nalog za dopunu izvještja nezavisnom revizoru i ovlašćenom aktuaru	4 društva za osiguranje
	– ostale mjere	10 (1 društvo za osiguranje)
3.	Prekršajni nalozi (prema društvu + direktoru):	
	– nepridržavanje odredbi Zajedničkih uslova i premijskog sistema za osiguranje od autoodgovornosti čl. 10 – 12.	2 (1+1)
	– nepoštovanje rokova propisanih čl. 9 st. 5.do 9. Zakona AO	2 (1+1)
4.	Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka	
	– nepridržavanje odredbi Zajedničkih uslova i premijskog sistema za osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima čl. 10 – 12.	4 zahtjeva (3 društva za osiguranje)
	– nepoštovanje rokova propisanih čl. 9 stav 5. do 9. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti	3 zahtjeva (3 društva za osiguranje)

Izvor: Baza podataka Agencije

2.2.3. Aktivnosti u vezi sa zaštitom potrošača u osiguranju

Pored nadzornih i regulatornih aktivnosti, koje su indirektno usmjerene na zaštitu potrošača u osiguranju (osiguranika, trećih oštećenih lica i korisnika osiguranja), Agencija se zaštitom potrošača bavila i u direktnoj komunikaciji sa potrošačima preko stručnih službi Agencije, kao i preko Ombudsmana u osiguranju.

2.2.4. Aktivnosti stručnih službi na zaštiti potrošača u osiguranju

Stručne službe Agencije bavile su se zaštitom potrošača u osiguranju kroz učestalu pismenu i telefonsku komunikaciju sa potrošačima.

Potrošači u osiguranju se obraćaju Agenciji i putem posebne e-mail adrese (azors.potrosaci@blic.net), otvorene u svrhu informisanja potrošača o svim bitnim pitanjima vezanima za oblast osiguranja.

2.2.5. Ombudsman u osiguranju

U periodu 01.01. do 30.06.2013. godine Kancelarija Ombudsmana zaprimila je 37 pismenih prigovora² po kojima je vođen postupak vansudskog rješavanja sporova iz osiguranja. Za isto upućena je i 131 pritužba³ u vezi sa ostvarivanjem prava iz osiguranja i u vezi sa pokretanjem postupka kod Ombudsmana u osiguranju.

Tabela br. 3 – Struktura pismenih prigovora po vrstama osiguranja

R. B.	Vrsta osiguranja	Broj prigovora	Udio (%)
1.	Oosiguranje od odgovornosti za motorna vozila	32	87
2.	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila-kasko	2	5
3.	Osiguranje od posljedice nesrećnog slučaja/nezgode	3	8
Ukupno		37	100

Izvor: Baza podataka

Posredovanje Ombudsmana obuhvata različite radnje koje se preduzimaju radi rješavanja spora vansudski, pa tako donosi preporuke pojedinačne ili opšte⁴ ili organizuje, sastanak – posredovanje/medijacija u situacijama kada ocijeni da je to najpogodniji način u konkretnom slučaju.

Ostvarena je saradnja sa Ministarstvom trgovine i turizma Republike Srpske u oblasti zaštite potrošača. Održana su dva sastanka na kojima je prisustvovala i Ombudsman u osiguranju.

Ombudsman u osiguranju prisustvovala konferenciji „Unapređenje saradnje nosioca zaštite potrošača u RS“ koji je organizovalo Udruženje potrošača Don iz Prijedora, u saradnji sa Ministarstvom trgovine i turizma Republike Srpske. Konferenciji su prisustvovali predstavnici svih nevladinih organizacija koje se bave zaštitom potrošača iz Republike Srpske. Ombudsman u osiguranju je predstavila svoj rad, podijelila učesnicima Informatore, dogovorila saradnju i dala izjavu za televiziju.

Udruženje ekonomista Republike Srpske SWOT, u saradnji sa Agencijom za osiguranje Republike Srpske i Agencijom za Nadzor osiguranja Federacije BiH organizovalo je konferenciju: „Aktuelne teme iz oblasti osiguranja i bankarstva“ na kojoj je Obmudsamn u osiguranju predstavila svoja iskustava u dosadašnjem radu.

Ombudsman je učestvovala i u emisiji U fokusu RTRS-a na temu Evropski izvještaj o nezgodi zajedno sa predstavnikom iz MUP-a Republike Srpske i društava za osiguranje.

Ombudsman u osiguranju je bila predavač na jednonevnom pripremno- edukacijskom programu za polaganje stručnog ispita za posrednike u osiguranju sa temom Zaštita potrošača korisnika usluga osiguranja.

² Prigovor je akt kojim se pokreće postupak vansudskog rješavanja sporova iz osiguranja, nakon donošenja drugostepene odluke/odluke u internom žalbenom postupku u društvu za osiguranje ili nakon proteka roka za donošenje iste.

³ Pritužba je svaki akt, pismeni ili usmeni, po kojem se postupa a koji je dat u vidu pritužbe, molbe, traženja savjeta, pojašnjenja, objašnjenja.....

⁴ Opšte preporuke iz ranijih godina:

- „Akt o rješavanju odštetnog zahtjeva“
- „Postupanja prije zaključivanja ugovora o osiguranju – predugovorno informisanje“
- „Zloupotrebe pri korišćenju vansudske nagodbe/ poravnjanja“
- „Komunikacija sa podnosiocima odštetnih zahtjeva“
- „Nekorektne odredbe o gubitku prava iz osiguranja“.

Izrađen je izvještaj o petogodišnjem radu Kancelarije ombudsmana za period 2008-2013 godina, koji je predstavljen Upravnom odboru Agencije.

Kancelarija Ombudsmana u osiguranju i stručne službe Agencije su objavile Informator pod nazivom Šta treba znati o osiguranju. Informator ima za cilj da se građani informišu o osiguranju, zbog čega je osiguranje potrebno, koje vrste postoje, kako se zaključuje ugovor o osiguranju, koji su najčešći pojmovi iz ugovora o osiguranju i šta znaće.

Informator je objavljen na službenoj internet stranici dana 12. marta 2013. godine u povodu Svjetskog dana zaštite potrošača. Pored objave isti je i štampan u 11.400 primjeraka, koji su podijeljeni građanima preko dnevnih novina Glas Srpske a distribuiran je, odnosno učinjen dostupnim građanima i putem dnevnog lista Glas Srpske na dan 15. marta 2013. godine- Svjetski dan potrošača.

3. UNAPREĐENJE RADA I SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA

3.1. Unapređenje supervizorskih praksi

Unapređenje supervizorskih aktivnosti predstavlja kontinuiranu aktivnost Agencije, čiji je fokus, u ovom izvještajnom periodu, bio na standardizaciji procesa kontrole rješavanja i isplate odštetnih zahtjeva. U tu svrhu pripremljena je Metodologija za kontrolu postupka rješavanja odštetnih zahtjeva i zahtjeva za isplatama osiguranih sumi.

U cilju povećanja efikasnosti i ažurnosti u obavljanju supervizorskih aktivnosti, Agencija je započela i proces standardizacije postupaka licenciranja učesnika na tržištu osiguranja i postupaka provođenja pojedinih nadzornih mjera, te su u tu svrhu usvojena interna uputstva/procedure vezano za :

- ocjenu ispunjenosti uslova i izdavanje rješenja za obavljanje poslova i djelatnosti posredovanja u osiguranju,
- ocjenu ispunjenosti uslova i izdavanje rješenja licima na značajnom položaju u društvu za osiguranje,
- obaveznim pravilima postupanja kod pokretanja i vođenja prekršajnog postupka,
- vođenje registara nadzora i
- arhiviranje dokumenta iz nadzora.

Unapređenja supervizorskih praksi koje provodi Agencija vrši se i kroz saradnju sa drugim nadzornim organima finansijskog sistema u Republici Srpskoj, a posebno sa aspekta razmjene podataka potrebnih za provođenje konkretnih nadzornih i regulatornih aktivnosti. Saradnja i koordinacija rada nadzornih organa finansijskog sektora Republike Srpske značajna je radi očuvanja ukupne efikasnosti i stabilnosti sektora, kao i obezbjeđenja adekvatne zaštite prava korisnika finansijskih usluga. Postoji i potreba uspostavljanja koordinirane operativne saradnje sa drugim institucijama u Republici Srpske, kao što su Republički inspektorat, Poreska uprava RS i MUP RS, kako bi se efikasnije uredilo tržište obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

Postepeno uvođenje nadzora zasnovanog na procjeni rizika društava za osiguranje učesnika predstavlja kontinuiranu aktivnost i najveći izazov u razvoju supervizorskih praksi Agencije. Ovakav koncept nadzora stvara osnovu za preventivno djelovanje, umjesto da se naknadno uočavaju negativni efekti i izriču sankcije, a što bi trebalo da doprinese dugoročnom održavanju stabilnosti sektora osiguranja Republike Srpske.

3.2. Unapređenje tržišta obaveznog osiguranja od autoodgovornosti

U skladu sa Zaključkom sa 102. sjednice Vlade Republike Srpske, održane 13.02.2013. godine, i smjernicama iz Ekonomskе politike za 2013. godini, pokrenute su aktivnosti na pripremi novog zakonskog okvira za obavezna osiguranja u saobraćaju, koji pored ostalog, podrazumijeva i postepenu liberalizaciju tržišta osiguranja od autoodgovornosti.

Formirana je radna grupa, u čijem radu učestvuju i 3 predstavnika Agencije. Očekuje se da će novi Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju biti u skupštinskoj proceduri do kraja ove godine.

Na osnovu podnesenog zahtjeva, Agenciji jepočetkom 2013. godine odobrena donatorska tehnička pomoć Svjetske banke - „FIRST initiative“⁵ u okviru Projekta: „BiH10295: Liberalizacija tržišta osiguranja od autoodgovornosti“ (u daljem tekstu: projekat FIRST).

Osnovni ciljevi Projekta FIRST su:

1. pružanje tehničke pomoći pri izradi modela liberalizacije obaveznog osiguranja od autoodgovornosti,
2. razvijanje aktuarskih alata potrebnih za određivanje premijskih stopa i tehničkih rezervi obaveznog osiguranja od autoodgovornosti,
3. predlaganje regulatornog okvira obaveznog osiguranja od autoodgovornosti zasnovanog na odnosnim EU direktivama i obavezama iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU, kao i na dobroj međunarodnoj praksi liberalizacije tržišta obaveznog osiguranja od autoodgovornosti i
4. podizanje nivoa zaštite interesa trećih oštećenih lica kada su u pitanju odštetni zahtjevi iz obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

U izvještajnom periodu, Agencija je zajedno sa predstavnicima Ministarstva finansija Republike Srpske i konsultantima angažovanim na projektu FIRST, upoznala društva za osiguranje sa projektni ciljevima i planiranim rokovima realizacije. Takođe, Agencija je nosilac aktivnosti prikupljanja i sistematizacije potrebnih podataka za izradu modela prelaska sa regulisanog na liberalno određivanje premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti. Planirano je da se rezultati preliminarne analize stanja i prijedlog tzv. mape puta prezentuju Agenciji i društvima za osiguranje do kraja 2013. godine.

3.3. Informacioni sistem Agencije

Informacioni sistem Agencije obuhvata: opšte poslove, vođenje registara, provođenje funkcije nadzora, statistiku, informisanje javnosti i dostavljanje izvještaja.

Agencija je najveći dio svojih administrativnih, opštih i kadrovskih poslova organizovala u elektronskom obliku.

U skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje i Zakona o posredovanju u osiguranju Agencija vodi odgovarajuće registre u skladu sa podzakonskim aktima.

Registri su javni, vode se u elektronskom obliku, a dio podataka je neposredno dostupan javnosti preko internet stranice Agencije. Usklađivanje ovih registara, sa promjenama zakona i podzakonskih akata, kao i njihovo funkcionalno unapređenje, vrši se kontinuirano. Različiti poslovni procesi su podržani odgovarajućim aplikacijama.

3.4. Saradnja sa drugim institucijama

Agencija je u izvještajnom periodu nastavila saradnju sa drutim regulatorima finansijskog sektora Republike Srpske posredstvom Komiteta za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske, kao i drugim institucijama iz Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

⁵ „FIRST initiative“ je partnerska organizacija u kojoj učestvuje Svjetska Banka, putem IBRD i IDA, zajedno sa Međunarodnim monetarnim fondom i drugim donatorima, a osnovana je u cilju pružanja tehničke pomoći finansijskom sektoru nerazvijenih i srednje razvijenih zemalja.

Istovremeno unaprijeđena je saradnja sa inostranim institucijama i organizacijama, a posebno sa supervizorima osiguranja iz okruženja.

3.4.1. Saradnja sa domaćim institucijama

Nastavljena je saradnja, uspostavljena u prethodnim izvještajnim periodima, sa ministarstvima u Vladi Republike Srpske, a posebno sa: Ministarstvom finansija i Ministarstvom unutrašnjih poslova. Aktivnosti na unapređenju regulatornog okvira u oblasti obaveznih osiguranja u saobraćaju predstavljale su okosnicu zajedničkog rada Agencije i Ministarstva finansija, dok se saradnja sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srpske zasnivala na razmjeni podataka potrebnih za uspješno provođenje nadzora, te razmjeni podataka o saobraćajnim nesrećama.

Polazeći od ciljeva i obaveza definisanih Zakonom o Komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 49/09) Agencija je sarađivala sa Agencijom za bankarstvo i Komisijom za hartije od vrijednosti i to kroz kontinuirane aktivnosti:

- razmjene podataka neophodnih za provođenje nadzora i praćenja izvršavanja izrečenih nadzornih mjera prema učesnicima na finansijskom tržištu i
- unapređenja regulatornog okvira u finansijskom sektoru Republike Srpske.

Pored toga, u skladu sa zakonskim odredbama, Agencija je dostavila je Poreskoj upravi Republike Srpske više različitih informacija, koje upućuju na sumnju na nepoštivanje poreskih propisa, a što je identifikovano prilikom provođenja nadzora nad društвima za osiguranje.

Saradnja sa Agencijom za bezbjednost saobraćaja Republike Srpske, uspostavljena u 2012. godini, nastavljena je i u ovom izvještajnom periodu. Predstavnik Agencije je učestvovao u radu Radne grupe za izradu Strategije za bezbjednost saobraćaja na putevima Republike Srpske u periodu 2013.-2022. godine.

Agencija takođe ima zakonsku obavezu saradnje sa institucijama BiH, a koja se zasnivala na:

- dostavljanju statističkih podataka Agenciji za osiguranje u BiH, potrebnih za izradu biltena „Statistika tržišta osiguranja BiH“, i
- razmjeni informacija, dobijenih u nadzoru poslovanja filijala sa društava sjediшtem u drugom entitetu, sa Agencijom za nadzor osiguranja u FBiH.

Uspostavljena je i praksa razmjene opštih regulatornih i nadzornih iskustava sa Agencijom za nadzor osiguranja FBiH. U tom smislu pokrenute su aktivnosti na pripremi podzakonskih akata kojima će se na harmonizovan način regulisati poslovanje Zaštitnog fonda Republike Srpske i Zaštitnog fonda Federacije BiH, a posebno u segmentu isplate odštetnih zahtjeva i naknada iz osiguranja u slučaju stečaja i likvidacije društva za osiguranje. Započeto je i usglašavanje u vezi izdavanja potvrda o solventnosti za društva koja formiraju filijale u drugom entitetu, te potvrda o osnovnim pokazateljima poslovanja društva za osiguranje, radi učešća na tenderima u postupcima javnih nabavki.

Agencija je, radi unapređenja i daljeg razvoja djelatnosti osiguranja, nastavila saradnju sa Udruženjem društava za osiguranje RS, Udruženjem aktuara RS, Centrom za unapređenje tržišta osiguranja i finansijskih usluga (COFUS) i Udruženjem ekonomista "SWOT".

3.4.2. Saradnja sa inostranim institucijama

U cilju unapređenja tržišta osiguranja u skladu sa najboljim međunarodnim standardima, Agencija je ostvarila saradnju sa:

1. Svjetskom bankom u okviru projekta tehničke pomoći FIRST⁶,
2. USAID PARE projektom kroz učešće na tehničkim sastancima na teme: Solventnost II, ICP principi⁷ koji se odnose na povjerljivost kod supervizije grupe, tehničke rezerve (priključivanje podataka i analiza).

Agencija je sarađivala sa supervizorima u osiguranju iz okruženja, kroz učešće:

- u radu Koledža supervizora Triglav grupe. Koledž supervizora Triglav grupe koordinira Agencija za nadzor osiguranja u Sloveniji i EIOPA, a učestvuju supervizori država u kojima posluju društva za osiguranje iz Triglav grupe;
- na sastancima CESEE (Central-Eastern and South-Eastern European Insurance Supervision Initiative) na kojima su razmatrani aktuelni problemi i izazovi u nadzoru: reosiguranja, odvojenog administriranja životnog od neživotnog osiguranja kod kompozitnih društava za osiguranje, te uloge i uređenja posredovanja u osiguranju;
- na finalnoj prezentaciji rezultata i analiza dobijenih okviru Projekta: „Liberalizacije tržišta osiguranja od autoodgovornosti u Makedoniji“;
- na regionalnoj konferenciji supervizora u osiguranju na temu: „Iskustva u liberalizaciji tržišta osiguranja od autoodgovornosti“, organizovanoj od strane Agencije za nadzor osiguranja u Sloveniji.

Predstavnici Agencije su učestvovali i na međunarodnim konferencijama:

- XI međunarodni simpozijum u organizaciji Ekonomskog fakulteta Beograd i Udruženja aktuara Srbije: Tržište osiguranja i reosiguranja 2013, gdje je izvršena prezentacija stanja na tržištu osiguranja u RS,
- Međunarodna konferencija ICTI 2013, u organizaciji Tectus d.o.o i Instituta za osiguranje Zagreb: Informacijska i komunikacijska tehnologija i osiguranje, gdje je na okruglom stolu izvršena razmjena iskustava regulatora iz regiona u oblasti IT revizije u društima za osiguranje,
- XVI međunarodno savjetovanje u organizaciji Udruženja za pravo Srbije: Pravo osiguranja Srbije u tranziciji ka EU pravu osiguranja,
- International Risk Management Conference 2013 , u organizaciji The Risk, Banking and Finance Society i IFC: Enduring Financial Stability – Contemporary Challenges in Risk Management and Governance.

Agencija ima uspešnu saradnju sa strukovnim udruženjima iz regiona i to sa: Udruženjem aktuara Srbije, Udruženjem za pravo osiguranja Srbije i Hrvatskim uredom za osiguranje. Takođe, nastavljena je saradnja i sa urednicima međunarodnog portala o osiguranju www.xprimm.com, na kojem se od 2011. godine kontinuirano predstavlja tržište osiguranja Republike Srpske.

⁶ Detaljnije o ovom projektu možete vidjeti u okviru poglavlja 3.2 ovog izvještaja (Unapređenje tržišta obaveznog osiguranja od autoodgovornosti)

⁷ ICP (Insurance Core Principle) – osnovni principi osiguranja utvrđeni od strane Međunarodne asocijacije supervizora u osiguranju (IAIS)

3.5. Edukacija i povećavanje javne svijesti o značaju osiguranja

U izvještajnom periodu, organizovana je edukacija i održan je ispitni rok za polaganje stručnog ispita, potrebnog za dobijanje ovlašćenja za obavljanje poslova zastupnika u osiguranju i brokera u osiguranju. Edukacija je obuhvatala program predviđen propisima. Kao predavači, pored zaposlenih u Agenciji, bili su angažovani priznati stručnjaci iz oblasti osiguranja sa visokoškolskih ustanova u Banjoj Luci i Beogradu, kao i predstavnik Udruženja posrednika u osiguranju Republike Srpske. Stručni ispit je položilo 20 kandidata.

Edukacija i polaganje stručnih ispita za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju, značajna je, ne samo sa stanovišta podizanja nivoa znanja učesnika na tržištu osiguranja, već i sa stanovišta edukacije potrošača na tržištu osiguranja. U prilog ovoj tvrdnji ide i činjenica da je, od osnivanja Agencije, edukacijama za obavljanje poslova zastupnika u osiguranju i brokera u osiguranju prisustvovalo 863 lica. Efekti su sigurno značajniji, ako se uzme u obzir da ova lica, radeći kao posrednici, i imaju direktni kontakt sa potrošačima na tržištu osiguranja.

Za potrebe edukacije učesnika na tržištu osiguranja, Agencija je:

- u saradnji sa konsultantima Svjetske banke angažovanim na projektu FIRST, društavima za osiguranje predstavila koncept i plan aktivnosti ovog projekta,
- u saradnji sa Udruženjem ekonomista RS SWOT i Agencijom za Nadzor osiguranja Federacije BiH, organizovala konferenciju : „Aktuelne teme iz oblasti osiguranja i bankarstva“, na kojoj su prezentovane teme iz oblasti posredovanja u osiguranju i zaštite potrošača finansijskih proizvoda.

Agencija je potpisala sporazum o zajedničkoj saradnji sa drugim članovima Komiteta za koordinaciju nadzora finansijskog sektora i ostalim institucijama finansijskog sektora RS (Banjalučkom berza a.d. Banja Luka i Centralnim registrom hartija od vrijednosti RS), a s ciljem dodatne finansijske edukacije studenta/mladih. Prema ovom sporazumu, saradnja sa visokoškolskim ustanovama obavljaće se kroz realizaciju aktivnosti:

- održavanja predavanja, odnosno prezentacije iz oblasti finansija i nadzora u finansijskom sektoru studentima,
- organizovanja zajedničkog konkursa i izbor najboljih diplomskih ili stručnih radova iz oblasti finansija,
- organizovanja tzv. „dana otvorenih vrata“ za posjetu studenata nadzornim organima i drugim institucijama finansijskog sektora i
- drugih aktivnosti usmjerenih na podizanje nivoa finansijske pismenosti studenata/mladih.

U izvještajnom periodu raspisan je Konkurs za izbor najboljih radova u oblasti finansija (bankarstva, osiguranja i tržišta hartija od vrijednosti), za 2013. godinu.

Agencija je, na osnovu poziva sa Univerziteta u Banjoj Luci, organizovala jednomjesečnu studentsku praksu za studenta IV godine Ekonomskog fakulteta Univerziteta Kosovska Mitrovica.

U prvom polugodištu 2013. godine objavljen je Informator broj 2 - Šta treba znati o osiguranju. Informator je izdan je sa ciljem da na jednostavan i razumljiv način, šira javnost informiše o tome što je to osiguranje, zbog čega je potrebno i koje vrste osiguranja postoje. Takođe, daje odgovore na pitanja kako i sa kim se zaključuje ugovor o osiguranju, te što znače najčešće korišćeni pojmovi iz ugovora o osiguranju. Informator je objavljen na službemoj internet stranici Agencije i distribuiran građanima putem dnevnog lista „Glas Srpske“.

Informisanje i edukacija učesnika na tržištu osiguranja i javnosti vršena je i putem internet stranice Agencije, i to kroz redovno objavljivanje:

- statističkih podataka o tržištu osiguranja,
- izvještaja o stanju u sektoru osiguranja i izvještaja o radu Agencije,
- usvojenih podzakonskih akata i podzakonskih akata u pripremi i
- informacija o aktuelnim razvojnim projektima.

Agencija je i putem medija informisala širu javnost o svojim aktivnostima, što je takođe u funkciji edukacije potrošača i unapređenja kulture osiguranja.

U skladu sa potrebama, Agencija je sarađivala i sa drugim institucijama, a u cilju razvoja i unapređenja tržišta osiguranja i edukacije zaposlenih.